XXX$_1$ ja A XXXIII$_1$; jätkub) käsitleb lendtähtede liikumisel maakera atmosfääris ilmnevate nähtuste füüsikalist teooriat ning puudutab ka kosmogoonilisi probleeme; „Stellar Structure, Source of Energy, and Evolution“ ja „Composite Stellar Models“ (Publications de l'Observatoire Astronomique de l'Université de Tartu XXX$_{3,4}$, Tartu, 1938; sama ka *Acta A* XXXIII$_9$ ja XXXIV$_5$) sisaldab tähtede sisemise ehituse ja arenemiskäigu teooriat kriitiliselt ülesehitatud moodsa empiirilise teaduse alusel; seerialine uurimus „Results of the Arizona Expedition for the Study of Meteors“ (Harvard College Observatory Circulars 1934, nr. 388, 389 ja 391; Harvard College Observatory Annals 1937, vol. 105; jätkub) sisaldab Arizona lendtähtede ekspeditsiooni tulemusi. Erialase teadusliku töö kõrval on Ö. harrastanud ka muusikat ja komponeerinud kuus klaveripala: „Muistend“ I ja II, „Nägemused“ I ja II, „Kiri“ ja „Eleegiline ballaad“ (kõik ilm. Tartus 1937).

Isikl. saadud andmed. *T. R.*

*ÖPIK, Paul, majandustegelane, eelmiste vend, on jätkanud edukalt tegevust Pikalaenu Panga presidendina Tallinnas. Ö. on teotsenud ühtlasi mitmes organisatsioonis, nagu Kaitseliidu vanematekogus, Allveelaevastiku Sihtkapitali juhatuses, a./s-i „Eesti Fosforiit“ juhatuses jm. A-st 1937 on ta ka Loodusvarade Instituudi liige. Riigitrükikoja nõukogu esimees oli ta kuni 1931.

„Kaitse Kodu“ 1938, nr. 2 jm. saadud andmed. *T.*

Ü.

ÜKSIP, Albert Aleksander, näitleja, sünd. 26. XI 1886 vkj. Narvas rätsepa pojana, lõpetas Narva linnakooli 1902, oli Narva vabrikuis kontoriametnikuks ning täiendas enda haridust iseõppimise teel, kusjuures ta huvialadeks peale keelteõppimise kujunesid kunsti- ja muusikaajalugu, eriti aga botaanika. A-st 1905 esines Ü. asjaarmastajana Narva eesti ja vene lavadel ning astus 1923./24. a. hooajal „Estonia“ teatri teenistusse. Süstemaatilise tööga ja äärmiselt hoolika ning kohusetundliku suhtumisega ülesandeisse kerkis Ü. mõne aastaga suurt sisseelamise võimet avaldavaks karakternäitlejaks nii tõsisel kui ka koomilisel alal. Oma teoreetilisi otsinguid ja mõtteid lavakunsti alalt avaldas ta aforistlikus stiilis kirjutatud raamatus „Teatrikunsti aluseid“ (Tall., 1931); ta on agaralt korraldanud „Estonia“ teatri arhiivmuuseumi ja pidanud hulga loenguid. Botaanikaharrastajana on Ü. avaldanud rea artikleid vastavais ajakirjus ja muus perioodikas („Eesti Looduses“, „Beiträge's“ jm.), toimetades ühtaegu ka ulatuslikku hunditubakate (*Hieracium*) uurimist.

Isikl. saadud andmed. *H. K-s.*

ÜMARIK, Jaak, põllumajandus- ja kutseharidustegelane, sünd. 5. I 1891 vkj. Viljandimaal Tuhalaane v. talurentniku pojana, õppis kohalikus algkoolis, lõpetas Riia vaimuliku seminari 1912 ja Kiievi polütehnikumi põllumajanduse osakonna 1917 1. järgu õpetatud agronoomina; ta täiendas 1925 enese teadmisi *Rockefeller Foundation*'i stipendiaadina P.-A. Ühendriiges. Ü. töötas 1917—18 Tallinnas toitluskomitees, oli linnavolikogu abijuhataja ning 1917 E. Ajut. Maanõukogu liige sotsialistide-revolutsionääride rühmas, 1918—19 Venemaal Permis rahvapolütehnikumi põllumajanduse osakonna lektor ja dekaan. A-st 1919 on ta toiminud E. V. põllutööministeeriumis, alul katseasjanduse eriteadlasena, 1921—25 põllumajanduse osakonna abijuhatajana, olles ühtlasi 1920—24 Riigi põllutöö (Aruküla) katsejaama juhataja, 1925—36 põllutöökoolide peainspektorina, 1931—36 Hariduse- ja Katseasjanduse Büroo ja a-st 1936 Maatulunduse ja Katseasjanduse Büroo juhatajana; a-st 1935 on ta ühtlasi põllutööministeeriumi põllumajanduse osakonna abidirektor. Ka on Ü. olnud a-st 1932 Tartu ülikooli didaktilis-metoodilise seminari põllumajanduslikkude ainete haru juhataja. — Ü. omab teeneid eriti põllumajandusliku kutsehariduse ajakohasel korraldamisel. Ta on olnud 1929—32 Agronoomilise ja Talumajanduse Nõuandebüroo juhatuse esimees, a-st 1920 E. Sordiparanduse Seltsi ja a-st 1922 E. Sooparanduse Seltsi juhatuse liige ning a-st 1933 viimase auliige. Peale selle on Ü. teotsenud aktiivselt E. Agronoomide Seltsis

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 384